

YKSITYISESTÄ ELINKEINONHARJOITTAJASTA OSAKEYHTIÖKSI

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Visamäki, Liiketalouden koulutusohjelma

kevät, 2018

Jutta Johansson

Liiketalouden koulutusohjelma
Visamäki

Tekijä	Jutta Johansson	Vuosi 2018
Työn nimi	Yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi	

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, miten yksityinen elinkeinonharjoittaja voi muuttaa yritysmuodon osakeyhtiöksi. Tutkimuksen kohteena on case-yritys, joka haluaa tietää, onko yritysmuodon muuttaminen kannattavaa opinnäytetyön tekohetkellä verotuksellisesti.

Teoriaosuudessa on tarkasteltu kattavasti yksityistä elinkeinonharjoittajaa ja osakeyhtiötä yritysmuotoina. Muista yritysmuodoista on kerrottu pääasiat, sillä ne eivät ole oleellisessa osassa tätä opinnäytetyötä. Työssä on tarkasteltu yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön välisiä eroja, sekä niiden hyviä ja huonoja puolia. Työssä on kerrottu, miten yritysmuutos tehdään käytännössä ja millaisia kustannuksia siitä syntyy yrittäjälle.

Tutkimuksellinen osuus toteutettiin pääasiassa kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena, mutta työssä on piirteitä myös määrällisestä eli kvantitatiivisesta tutkimuksesta. Tutkimukseen käytettiin lähteinä erilaisia kirjoja ja internetlähteitä sekä yrityksen tilinpäätös- ja kirjanpitolietoja sekä yrittäjän henkilökohtaista verotusta. Tutkimukseen on myös haastateltu yrittäjää itseään, yrittäjän kirjanpitäjää sekä yrittäjän perheenjäseniä.

Tutkimuksen tuloksena saatiin selville, ettei yrityksen ihan vielä kannattaisi verotuksellisesta näkökulmasta muuttaa yritysmuotoa osakeyhtiöksi, mutta yrityksen luotettavuuden ja yrittäjän vastuun näkökulmasta muutos kannattaa. Yrittäjä teki opinnäytetyön tekohetkellä ratkaisun ja muutti yksityisen elinkeinonharjoittajan osakeyhtiöksi.

Avainsanat yritysmuodot, osakeyhtiö, yksityinen elinkeinonharjoittaja

Sivut 38 sivua, joista liitteitä 3 sivua

Degree Programme in Business Administration
Visamäki

Author	Jutta Johansson	Year 2018
Subject	From a sole proprietor to a limited company	

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to find out how a private entrepreneur can change a form of business into a limited company. The case company wants to know if the change in the corporate form is profitable from taxation point of view.

The theoretical part has comprehensively examined the private entrepreneur and the subcontractor as business forms. Other business forms have been described as the main ones, as they are not an essential part of this thesis. The work has looked at the differences between the private trader and the limited liability company, as well as the good and the bad ones. The thesis has shown how the company change is made in practice and what kind of costs it creates for the entrepreneur.

The research part was mainly carried out as a qualitative research, but there are features of quantitative and quantitative research. The study used sources of various books and internet sources, as well as the company's financial statements and accounting information and the personal taxation of the entrepreneur. The survey also has an interview with the entrepreneur himself, the entrepreneur's accountant, and the family members of the entrepreneur.

It can be concluded that the company would not profit from a change into a limited company from taxation point of view, but the change would be sensible from the point of view of the company's trustworthiness and the entrepreneur's liability. At the end of the research process, the entrepreneur made the decision to change his/her company form into a limited company.

Keywords business forms, limited company, sole proprietor

Pages 38 pages including appendices 3 pages

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	YRITYSMUODOT.....	3
2.1	Yksityinen elinkeinonharjoittaja.....	3
2.1.1	Yrittäjän vakuutukset	4
2.1.2	Pääoma- ja ansiotuloverotus.....	5
2.1.3	Yrittäjävähennys	6
2.1.4	Arvonlisävero.....	6
2.1.5	Kirjanpito	7
2.1.6	Tilinpäätös	8
2.2	Osakeyhtiö.....	9
2.2.1	Verotus, osingot ja varojen nosto	10
2.2.2	Kirjanpito ja tilinpäätös	12
2.3	Muut yritysmuodot	14
3	YRITYSMUODON MUUTTAMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ	15
3.1	Viralliset toimenpiteet	15
3.2	Verotus	17
3.3	Yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön vertailu	18
4	TUTKIMUKSEN MENETTELYTAVAT JA TEKNIIKAT	19
4.1	Tutkimuksen suunnittelu	19
4.2	Tutkimuksen haastattelut ja tiedonkeruu.....	19
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	21
5.1	Haastattelujen tulokset.....	21
5.2	Yksityisen elinkeinonharjoittajan laskelmat.....	22
5.3	Osakeyhtiön laskelmat	23
5.4	Tiedonkeruun tulokset ja tulevaisuus	24
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	26
	LÄHTEET	28

Liitteet

Liite 1	Yrittäjän haastattelurunko
Liite 2	Yrittäjän kirjanpitäjän haastattelurunko
Liite 3	Yrittäjän vaimon haastattelurunko

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, miten yritysmuotoa vaihdetaan yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi ja mitä se yrittäjältä vaatii, sekä paljonko se maksaa. Opinnäytetyössä tutkitaan myös mitä kaikkia asioita vaihtamisessa täytyy ottaa huomioon. Työhön on saatu toimeksianto eräältä yksityiseltä elinkeinonharjoittajalta, joka on pohtinut vaihtamista jo pidempään, mutta ei ole osannut tehdä tarvittavia laskelmia ja päätelmiä kannattavuudesta kokonaisvaltaisesti, mutta erityisesti hän haluaa tietää kannattavuuden verotuksellisesta näkökulmasta.

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii yritys, joka haluaa jäädä nimettömäksi ja esiintyy työssä nimellä ”case-yritys”. Case yritys on tällä hetkellä Pirkanmaalla toimiva yksityinen elinkeinonharjoittaja, joka toimii maanrakennusalaalla. Case-yritys on perustettu vuonna 2012, mutta aluksi yrittäjä toimi vain osa-aikaisena yrittäjänä. Kokoaikaisena yrittäjänä yrittäjä aloitti vuoden 2014 vaiheilla. Kyseessä on pieni yhden miehen yritys, joka haluaa kaiken mahdollisen avun yritystoiminnan eteenpäin kehittämisessä.

Case-yritys on antanut opinnäytetyöntekijälle aiheeksi selvittää, miten yksityinen elinkeinonharjoittaja muutetaan osakeyhtiöksi käytännössä. Lisäksi yrittäjä haluaa tietää, onko hänen kannattavaa tehdä yritysmuodon muutos opinnäytetyön tekohetkellä ja jos on, milloin muutos olisi kannattavinta toteuttaa. Yrittäjä myös toivoo, että muutoksen kannattavuuden selvittämisessä huomioidaan kokonaisuus ja koko elämäntilanne.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tuoda case-yritykselle tärkeää tietoa yrityksen tilasta ja mahdollisuuksista kehittää yritystoimintaa eteenpäin. Yrittäjä on monesti kiireinen itse selvittämään erilaisia asioita ja tämä työ tuo yrittäjälle helpotusta ajankäyttöön. Tästä työstä voivat hyötyä myös muut yrittäjät, jotka ovat vastaavanlaisessa tilanteessa. Opinnäytetyötä voi käyttää hyödyksi varsinkin silloin, kun muutokseen on päätetty ryhtyä. Tästä opinnäytetyöstä selviää käytännön tehtävät asiat ja huomioonotettavat seikat.

Tämä opinnäytetyö keskittyy otsikon mukaisesti erityisesti muutokseen ”yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi” ja muut yritysmuodon muutokset rajataan työstä pois, sillä asioiden tekemisessä saattaa olla suuriakin eriävyyksiä yritysmuotojen välillä ja muut yritysmuodon muutokset eivät kosketa case-yritystä. Muita vaihtoehtoja muuttaa yritysmuotoa yksityisestä elinkeinonharjoittajasta on kommandiittiyhtiö ja avoin yhtiö. Näistä yritysmuodoista kerrotaan tässä työssä hieman teoriaosuudessa.

Teoriaosuuteen on käytetty lähteinä kirjallisuutta sekä internetlähteitä ja paneuduttu lähinnä osakeyhtiöön ja yksityiseen elinkeinonharjoittajaan

yritysmuotoina. Muista yritysmuodoista kerrotaan lyhyesti teoriaosuudessa. Tutkimusongelmaa tutkitaan tilinpäätösten ja kirjanpidon pohjalta lähinnä vuosilta 2015 ja 2016. Vuotta 2017 käsitellään myös jonkin verran aina lokakuuhun 2017 saakka, sillä yrityksen liikevaihto ja voitto ovat nousseet merkityksellisesti vuonna 2017. Yrittäjän henkilökohtainen verotus otetaan huomioon myös ongelmaa tutkiessa. Tutkimuksessa otetaan huomioon yrittäjän oma mielenkiinto yritysmuodon vaihtamiseen sekä henkiset voimavarat. Yrittäjän kirjanpitäjää on haastateltu puhelimitse ja näin on saatu myös hänen näkökulma asiaan. Yrittäjän perheenjäsentä on haastateltu liittyen perheen tukiin, jotka tulisivat muuttumaan yritysmuotoa muuttaessa. Case-yrityksen toiminta ja liikevaihto ovat viimeisten vuosien aikana kasvaneet, ja yrittäjällä on tullut todellinen mielenkiinto selvittää yritysmuodon vaihtamisen kannattavuus oman yrityksen kohdalla. Yrittäjää kiinnostavat erityisesti käytännön järjestelyt ja muutokset.

Tutkimustulokset ja johtopäätökset selvitetään erilaisten laskelmien kautta, lähinnä paneutuen verotuksellisiin asioihin. Tuloksissa otetaan huomioon myös yrittäjän, kirjanpitäjän ja vaimon haastattelut. Tutkimus toteutetaan kvalitatiivisena tutkimuksena, missä on piirteitä kvantitatiivisesta tutkimuksesta.

Opinnäytetyön tekijä on itse kiinnostunut aiheesta perheessä olevan yrittäjän vuoksi ja haluaa olla tietoinen yrittäjän valinnoista. Opinnäytetyön tekijää kiinnostaa erityisesti verotukselliset asiat. Opinnäytetyön tekijä on kiinnostunut mahdollisesti myös oman yrityksen perustamisesta ja työtä tehdessä saa paljon tietoa siitä, kuinka yritysmuoto kannattaa valita, ja kuinka yrityksen perustaminen ja muut käytännön asiat hoidetaan sekä minkälaisia asioita kannattaa huomioida.

Opinnäytetyön rakenne muodostuu ensin teoriaosuudesta. Luvussa 2 käsitellään eri yritysmuotoja tarkastellen lähemmin yksityistä elinkeinonharjoittajaa ja osakeyhtiötä. Luvussa 3 selvitetään mitä käytännön asioita yrittäjän täytyy tehdä yritysmuotoa vaihtaessa sekä missä ja milloin tällaiset asiat hoidetaan. Tässäkin paneudutaan erityisesti muutoksesta yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi. Luvussa selvitetään myös mitä yritysmuodon muuttaminen kustantaa ja mitä muuttamisessa kannattaa ottaa huomioon. Luvussa 4 käsitellään tutkimusmenetelmiä ja tekniikoita ja varsinaiset tutkimustulokset ja johtopäätökset käsitellään luvuissa 5 ja 6.

2 YRITYSMUODOT

Elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ammattimaisesti pitää kaupan, ostaa tai myy tai muutoin vastiketta vastaan hankkii tai luovuttaa tavaroita tai palveluksia. Elinkeinoiminnassa ei saa käyttää hyvän liiketavan vastaisia menettelyjä. Esimerkiksi ei saa käyttää harhaanjohtavaa tai totuudenvastaista ilmaisua, mikä vahingoittaa toisen liiketoimintaa. Suomessa lähtökohtaisesti kuka tahansa itseään ja omaisuuttaan hallitseva saa harjoittaa elinkeinoimintaa ilman viranomaisten myöntämää lupaa. Joidenkin elinkeinojen harjoittaminen on säädelty luvanvaraiseksi ja joidenkin elinkeinojen osalta edellytetään viranomaisille tehtävää ilmoitusta ennen toiminnan aloittamista. (Yrittäjät 2018b)

Yritystä perustettaessa on tärkeä miettiä, mikä yritysmuoto sopii parhaiten omaan tilanteeseen. Tulevan yrityksen luonne vaikuttaa oleellisesti yritysmuodon valintaan. Pääoman määrä ja perustajien määrä vaikuttavat myös yritysmuodon valintaan. Yksityinen elinkeinonharjoittaja, osakeyhtiö, avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö ovat esimerkiksi verotuksellisesti jossain määrin eri asemassa. Seuraavassa käsitellään tarkemmin eri yritysmuotoja ja tekijöitä, jotka vaikuttavat yritysmuodon valintaan. (Yrittäjät 2018)

2.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja

Yksityinen elinkeinonharjoittaja, toisin sanoen toiminimi on yritysmuoto, missä yrittäjä toimii joko yksin tai yhdessä aviopuolison kanssa. Yrityksen perustaminen on helppoa, sillä yrittäjän täytyy tehdä vain perustamisilmoitus kaupparekisteriin (lomake Y3). Yrittäjältä ei veloiteta pääomapainosta. (Yrityssuomi 2017)

Ennen yksityisen elinkeinonharjoittajan perustamista yrittäjän kannattaa miettiä valmiiksi:

- toiminimen valinta
- starttirahan hakeminen
- toimialan muotoilu
- pankkitilin valinta
- kirjanpidon hoitaminen
- eri rekisterit sekä niihin ilmoittautuminen.

Lisäksi tulevan yrittäjän kannattaa tutustua yksityisen elinkeinonharjoittajan verotukseen, sekä toiminimen vakuutuksiin. (Yritä 2018)

Yritystä perustettaessa pitää ilmoittaa kaksi toimialaa: Kaupparekisteriin ja Verohallintoon ilmoitettavat toimialat. Kaupparekisteriin ilmoitettava toimiala voi olla niin sanotusti kaiken kattava esimerkiksi muu liikkeenjohdon konsultointi ja muu laillinen liiketoiminta. Verohallintoon yrittäjän pitää ilmoittaa päätoimiala, jos liiketoimintaa on usealla alalla, on päätoimiala se, mikä tuottaa eniten arvonlisää. Päätoimialat ovat luokiteltu tarkasti ja

päätoimiala tulee olla kaikkein tarkin luokitus. Päätoimialaluokat löytyvät esimerkiksi tilastokeskuksen sivuilta. (Yritä 2018)

Yritystä perustettaessa ei ole välttämätöntä avata yritykselle omaa pankkitiliä, mutta se on erittäin suositeltavaa. Oma pankkitili helpottaa kirjanpitoa ja henkilökohtaisen rahan hallintaa. Pankkitili voi olla maksullinen yritystili tai toinen henkilökohtainen pankkitili. (Yritä 2018)

Kun yritystä perustetaan, mietitään mihin rekistereihin kannattaa ilmoittautua. Kaupparekisteriin ilmoittautuminen ei ole pakollista, ellei tee luvanvaraista liiketoimintaa, ei ole pysyvää toimipaikkaa tai ei ole työnantaja. Kaupparekisteriin ilmoittautuessa saa kuitenkin suojan omalle toiminnilleen. Kaupparekisterin käsittelymaksu on 110 euroa paperisena versiona ja sähköisesti 75 euroa (2018). Arvonlisäverovelvolliseksi pitää rekisteröityä, jos yrittäjä on arvonlisäverovelvollinen eli liikevaihto on yli 10 000 euroa vuodessa. Ennakkoperintärekisteriin tulee ilmoittautua lähes poikkeuksetta. Tällä ilmoituksella otat verojen hoitamisen täysin omalle vastuulle. Jos yrittäjä ei ilmoittaudu tähän, joutuu tavaran tai palvelun ostaja maksamaan arvonlisäverot yrittäjän puolesta, mitä tuskin kukaan haluaa tehdä. Työnantajarekisteriin on ilmoitauduttava, jos maksaa säännöllisesti palkkaa kahdelle tai useammalle henkilölle, tai satunnaisesti palkkaa kuudelle tai useammalle henkilölle. Yrittäjäpuolisoa tai alaikäisiä lapsia ei kuitenkaan lasketa palkansaajaksi. (Yritä 2018)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja tekee päätökset itse ja vastaa yrityksestä koko omaisuudellaan. Yksityinen elinkeinonharjoittaja ei saa varsinaista palkkaa, vaan varat nostetaan käyttöön yksityisottoina. Tämä yritysmuoto sopii hyvin esimerkiksi perheyrittäjille ja tässä yritysmuodossa yrittäjän oma työpanos on merkittävässä roolissa. (Ossa 2014, 80.) Vaikka liiketoiminnasta tehdäänkin oma kirjanpito ja sille on saatettu rekisteröidä oma nimi, ei yksityinen elinkeinonharjoittaja ole yrittäjästä oma erillinen oikeushenkilö. Näin ollen yrittäjä vastaa kaikista sitoumuksista kaikella liikkeeseen ja henkilökohtaiseen omaisuuteen kuuluvalla omaisuudellaan. Yrittäjän vastuu veloista yksityisenä elinkeinonharjoittajana tarkoittaa sitä, että velkoja, joka perii saatavia ulosoton kautta, voi periä niitä myös yrittäjän henkilökohtaisesta omaisuudesta. Vastaavasti yrittäjällä on oikeus nostaa yrityksen varoja niin halutessaan. (Yrittäjät 2018a)

2.1.1 Yrittäjän vakuutukset

Yrittäjän tulee ottaa lakisääteinen yrittäjän eläkelain mukainen yrittäjän eläkevakuutus (YEL). Tämä kerryttää yrittäjälle aikanaan maksettavaa eläkettä. Vakuutus tuo turvaa myös mahdollisten työttömyyden ja työkyvyttömyyden ajalle. YEL-vakuutus vaikuttaa suoraan maksettavaan eläkkeeseen ja sosiaaliturvaan. Yksityisen elinkeinonharjoittajan tulee ottaa YEL-vakuutus, kun seuraavat ehdot täyttyvät:

- yrittäjä on iältään 18-67 -vuotias
- yritystoiminta jatkuu yhtäjaksoisesti vähintään neljä kuukautta

- työtulo on enemmän kuin 7656,26 euroa vuodessa.

Työtulo on määrä, jonka yrittäjä maksaisi toiselle siitä, että hän tekisi yrittäjän työt. (Yritä 2018b)

2.1.2 Pääoma- ja ansiotuloverotus

Elinkeinonharjoittaja maksaa pääsääntöisesti kahdenlaisia veroja: ansiotuloveroja ja arvonlisäveroa. Ansiotulovero on tulovero, mitä yrittäjä maksaa, mikäli yritys tekee tulosta. Arvonlisävero on kulutusvero, minkä kuluttajat maksavat ostamistaan tavaroista tai palveluista. (Yritä 2018a)

Elinkeinonharjoittaja ei saa varsinaista palkkaa, vaan varat nostetaan yrityksen tililtä yksityisottona eli eivät ole yrityksen menoja, eikä kuluja. Yksityisotot eivät laske yrityksen tulosta. Yrittäjän on pidettävä huoli siitä, että yrityksen tilillä on tarpeeksi rahaa verojen maksuun, koska yksityisotot eivät vähennä verotettavaa summaa. Yrityksen verotietopakettissa kerrotaan, että yksityisottoja voi tehdä enemmän kuin on sijoitettu yritystoimintaan tai mitä yritys on tuottanut. (Verotieto Oy, 90.)

Yrityksen tulos lasketaan siten, että tuloksesta vähennetään liiketoiminnan kulut. Tästä tuloksesta vähennetään vielä aiempien vuosien tappiot ja näin saadaan selville yritystulo eli tulos. Veroja yrittäjä maksaa joko ennakkoveroina vuoden aikana tai täydennysveroina vuoden päätyttyä. Pääomatulosuutena voidaan verottaa maksimissaan 20 % edellisen vuoden nettovarallisuudesta. (Yrityssuomi 2017)

Nettovarallisuus saadaan laskemalla yrityksen varat eli esimerkiksi koneet, laitteet, omat tilat ja varasto vähennettynä yrityksen velat ja 30 % työntekijöiden palkoista. Jos työntekijöitä ei ole, lasketaan vain varat vähennettynä velat. Pankkitilillä olevia rahoja ei lasketa varoihin mukaan. (Minilex 2017)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi vaatia pääomatuloveron alaisen osuuden laskettavaksi 10 tai 0 prosenttiin. Mikäli pääomatulo verotetaan 10 % verokannalla, on ansiotulon veron osuus tällöin 30 prosenttia. Mikäli pääomatuloveron alainen osuus lasketaan 0 prosenttiin verotetaan yrittäjää kokonaisuudessaan ansiotuloista. Tämä on järkevää, jos yritystoiminnan tulos on pieni, eikä yrittäjällä ole muita ansiotuloja. Jos yrittäjän ansiotuloverotus nousee yli 30 % kannattaa pääomatuloverotus pitää 20 tai 10 prosentissa. (Yrityksen perustaminen 2017)

Ansiotulot ovat progressiivista verotusta eli mitä enemmän tienaat, sitä suurempaa osuutta maksat veroja. Pääomatuloverotus vuonna 2017 on kiinteä 30 % ja yli 30 000 euron tuloksesta ylittävältä osuudelta 34 %. (Valtiovarainministeriö 2017)

Yrittäjä maksaa ennakoveroa arvioidun tuloksen perusteella. Eli yrittäjä maksaa veroja ennakoon, jos vuoden lopussa veroja on maksettu liikaa, saa yrittäjä ne takaisin veronpalautuksina tai liian vähän tulee yrittäjän suorittaa täydennysmaksuja. Kun yrittäjä on ilmoittanut arvion tuloksesta, saa hän ennakoverolaput kotiin maksettavaksi. Jos veroja tulisi maksettavaksi alle 170 euroa, ei ennakoveroja makseta ollenkaan. Jos veroja tulee maksettavaksi yli 10 000 euroa, maksetaan ne joka kuukausi. (Yrityksen perustaminen 2017a)

2.1.3 Yrittäjävähennys

Vuoden 2017 alusta on tullut voimaan yrittäjävähennys, mikä koskee nimenomaan yksityisiä elinkeinonharjoittajia sekä henkilöyhtiöitä. Yrittäjät, jotka ovat osakeyhtiöittäneet toimintansa jäävät vähennyksen ulkopuolelle. Vähennysoikeus on 5 % ja se tehdään yritystoiminnan tuloksesta. Käytännössä 5 % yritystoiminnan tuloksesta on verovapaata tuloa ja loppu 95 % jaetaan nykyisen mallin mukaan pääoma- ja ansiotuloihin. Vähennysoikeus koskee myös tappiollisia vuosia, jolloin tappiosta huomioidaan vain 95 % alijäämähyvityksiä laskettaessa. (Econia 2016)

2.1.4 Arvonlisävero

Arvonlisävero, lyhennettynä ALV on kulutusvero, jonka kuluttajat maksavat. Yritysten välisissä kaupoissa arvonlisävero kerätään, mutta se ei ole osa liikevaihtoa. (Yritä 2018a) Arvonlisävero ilmoitetaan OmaVero -palvelussa. Vuoden 2017 alusta alkaen oma-aloitteisten verojen, kuten arvonlisäveron ilmoittaminen paperilla ei ole enää mahdollista. ALV tilitetään valtiolle tietyltä verokaudelta. Verokauden pituus riippuu toiminnan laajuudesta, mutta yleensä se on kalenterikuukauden. ALV:n ilmoituksen ja tilityksen päivä on kullekin verokaudelle aina seuraavan kuun 12. päivä, paitsi jos tämä on pyhäpäivä, niin silloin se on siitä seuraava arkipäivä. Liikevaihdon ollessa alle 30 000 euroa, tilitetään ALV kerran vuodessa ja liikevaihdon ollessa 30 000 – 100 000 euroa neljännesvuosittain. Pidempään ilmoitusjaksoon tulee aina hakea itse. 2017 vuodesta lähtien alle 500 000 euron liikevaihdolla olevat yritykset voivat tilittää arvonlisäveron maksuperusteisesti. (Yritä 2018a)

Arvonlisäveroa maksetaan, jos yrityksen liikevaihto on yli 10 000 euroa eli yrittäjä on arvonlisäverovelvollinen tai yrittäjä on hakeutunut vapaaehtoisesti arvonlisäverovelvolliseksi. Yleinen arvonlisäverokanta vuonna 2017 on 24 %, tietyt palvelut ja tuotteet kuuluvat alennettuun 14 % tai 10 % veropiiriin. 14 % veropiiriin kuuluvat esimerkiksi elintarvikkeet ja ravintola- ja ateriapalvelut. 10 % veropiiriin kuuluvat esimerkiksi kirjat, lääkkeet, henkilökuljetus ja liikuntapalvelut. (Verohallinto 2017a)

Yrittäjä maksaa arvonlisäveroa ostojen ja myyntien mukaan. Jos yrittäjä laskuttaa esimerkiksi 1000 € + alv. 24 % = 1240 € on yrittäjän omaa rahaa

1000 euroa ja verottajalle menevä osuus 240 euroa. Jos yrittäjä on ostanut esimerkiksi työkaluja yrityksellensä 100 € + alv. 24 % = 124 € saa yrittäjä vähentää 240 € - 24 € = 216 €. Eli yrittäjä maksaa todellisuudessa arvonlisäveroa 216 €. Eli yksinkertaisesti yrittäjä voi vähentää ostojen arvonlisäveron myyntien arvonlisäverosta ja näin saa selville summan, mikä yrittäjälle jää maksettavaa. (Yrityksen perustaminen 2017a)

2.1.5 Kirjanpito

Normaalisti yrityksiltä vaaditaan kahdenkertaista kirjanpitoa, eli suoriteperusteista kirjanpitoa. Toiminimiyrittäjien kirjanpito on poikkeus, sillä kirjanpitolaki sallii heidän pitävän yksinkertaistakirjanpitoa eli maksuperusteista kirjanpitoa. Suoriteperusteinen kirjanpito tarkoittaa sitä, että menot ja tulot kirjataan sille päivälle, jona päivänä tuote tai palvelu on siirtynyt myyjältä ostajalle. Kirjanpidossa on tilikauden aikana käytössä myyntisäämistien ja ostovelkojen tilit. Maksuperusteinen kirjanpito tarkoittaa sitä, että tuote tai palvelu kirjataan sille päivälle, milloin maksu on tapahtunut. (Taloushallintoliitto 2015)

Kirjanpitolain (2015/1620 1 a §) mukaan ehtona yksinkertaiselle kirjanpidolle on se, että yrityksen tilikausi on kalenterivuosi. Yhdenkertainen kirjanpito on sallittua, jos yksityisellä elinkeinonharjoittajalla on kahdella edeltäneellä kaudella toteutunut maksimissaan yksi seuraavista: taseen loppusumma yli 100 000 euroa, liikevaihto tai vastaava tuotto yli 200 000 euroa tai palveluksessa yli kolme henkilöä.

Yhdenkertaisessa kirjanpidossa liiketapahtumiin merkitään kaikki menot, korot, verot ja saadut tulot. Tavaroiden ja palveluiden oma käyttö on myös merkittävä kirjanpitoon.

Yrjö Yritteliäs, Y-tunnus 2345678-9								
PÄIVÄKIRJA TAMMIKUU 2014								
							ELÄKE- JA	EN-
			MYynti-	MUUT		MUUT	HENKILÖ-	NAKKO-
PV	TOS	SELITE	TULOT	TULOT	OSTOT	KULUT	SIVUKULUT	VEROT
2	1	Yrityksen vakuutus				500,00		
2	2	Tapaturmavakuutus					400,00	
10	3	Jokinen 20.12.2013	300,00					
15	4	Virtanen 15.12.2013	300,00					
25	5	Yel-maksu					200,00	
30	6	Tarvikkeita			60,00			
		YHTEENSÄ	600,00	0,00	60,00	500,00	600,00	0,00

Kuva 1. Yhdenkertainen kirjanpito (Aromäki 2015)

Yllä olevassa kuvassa on esimerkki siitä, kuinka yhdenkertaisen kirjanpidon voi suorittaa, jos yrittäjä ei ole arvonlisäverovelvollinen. (Aromäki 2015)

Alma Ahkera, Y-tunnus 1234567-8											
PÄIVÄKIRJA TAMMIKUU 2014											
			MYynti-		OSTOT	MUUT	MUUT	ELÄKE- JA	EN-	ARVONLISÄVERO	
PV	TOS	SELITE	TULOT 24%	TULOT 0%	24%	24%	0%	HENKILÖ- SIVUKULUT	NAKKO- VEROT	Myyntistä	Hankintojen
2	1	Yrityksen vakuutus					500,00			0,00	0,00
2	2	Tapaturmavakuutus						400,00		0,00	0,00
10	3	Jokinen 20.12.2013	241,94							58,07	0,00
15	4	Virtanen 15.12.2013	241,94							58,07	0,00
25	5	Yel-maksu						200,00		0,00	0,00
30	6	Tarvikkeita			48,39					0,00	11,61
YHTEENSÄ			483,88	0,00	48,39	0,00	500,00	600,00	0,00	116,13	11,61
										0,00	

Kuva 2. Yhdenkertainen kirjanpito sisältäen arvonlisäveron (Aromäki 2015)

Yllä olevassa kuvassa on esimerkki siitä, kuinka yhdenkertaisen kirjanpidon voi suorittaa, kun yrittäjä on arvonlisäverovelvollinen. (Aromäki 2015)

Kahdenkertaisessa kirjanpidossa kaikki tapahtumat merkitään vähintään kahdelle eri tilille. Liiketapahtumista kirjataan rahan lähde ja rahan käyttö, jotka kertovat miksi raha on liikkunut ja mikä on käytetty kirjanpidon tili. (Yrityksen perustaminen 2017b)

2.1.6 Tilinpäätös

Yksityisen elinkeinonharjoittajan on laadittava tilinpäätös, mikäli tilikausi poikkeaa kalenterivuodesta tai kahdella peräkkäisellä kaudella täyttyy kaksi seuraavista: taseen loppusumma 350 000 euroa, liikevaihto 700 000 euroa, tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 10 henkilöä. (Verohallinto 2018)

Yritykset ovat jaettu kolmeen eri ryhmään, se mihin yritys kuuluu, riippuu päättyneen, sekä välittömästi edeltäneen tilikauden tilinpäätöspäivän luvuista.

	Pienyritys	Mikroyritys	Suuryritys
	ylittyy enintään yksi	ylittyy enintään yksi	ylittyy vähintään kaksi
	seuraavista kolmesta raja-arvosta tilinpäätöspäivänä		
Taseen loppusumma	6 000 000 €	350 000 €	20 000 000 €
Liikevaihto	12 000 000 €	700 000 €	40 000 000 €
Tilikauden aikana palveluksessa keskim.	50 hlöä	10 hlöä	250 hlöä

Kuva 3. Yritysten kokoluokat (Tomperi 2017b, 108.)

EU:n tasolla on haluttu vähentää pienten yritysten hallinnollisia rasitteita, joten kokoluokka ja yritysmuoto vaikuttavat muun muassa siihen, millainen tilinpäätös on laadittava. Mikäli yksityinen elinkeinonharjoittaja pitää kahdenkertaista kirjanpitoa, on hänen laadittava tilinpäätös, vaikka yllä olevat ehdot eivät täytyisikään. Käytännössä tilinpäätös on suositeltavaa

kaikille, sillä vastaavat tiedot täytyy saada kuitenkin verotusta varten. (Tomperi 2017b, 108.)

Pien- ja mikroyritykset voivat halutessaan laatia lyhennetyn tuloslaskelman siten, että tuloslaskelman ensimmäisellä rivillä esitetään liikevaihdon asemasta bruttotulos. Muutoin tuloslaskelman pitää olla kaavan mukainen. Tuloslaskelman lyhennetyn version voi esittää erityisesti silloin, kun ei haluta esimerkiksi kilpailusyistä julkistaa tietoja liikevaihdosta, katteista tai esimerkiksi kulurakenteesta. (Tomperi 2017b, 113-114.)

Tase kuvaa yrityksen taloudellista asemaa tilikauden päättyessä. Taseen vastaavaa-puoli osoittaa rahan käyttökohteet ja vastattavaa-puoli rahan lähteet. Tasekaava on säädelty laissa, mutta siinäkin on paljon nimikkeitä, jotka pien- ja mikroyritykset voivat jättää pois. (Tomperi 2017b, 114.)

Tilinpäätösraportteihin kuuluvat myös liitetiedot. Pien- ja mikroyritysten tilinpäätöksessä annettavia tietoja koskevassa asetuksessa on luettelo ilmoitettavista tiedoista. Suurin osa niistä on kuitenkin sellaisia, mitä ei yleensä pien- ja mikroyrityksissä esiinny. Liitetiedoissa on annettava tieto siitä, että tilinpäätös on laadittu pien- tai mikroyrityssäännösten mukaisesti. Tavallisimpia pien- ja mikroyritysten liitetietoja, jotka tarvitsevat esittää ovat: Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvien pitkäaikaisen velkojen määrä, annetut vakuudet eriteltynä käteispanntien, ajoneuvo-kiinnitysten, yritysikiinnitysten, kiinteistökiinnitysten ja muiden esinevakuuslajien mukaisiin määriin, taseen ulkopuolisten vastuiden yhteismäärä, esimerkiksi leasingvastuut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana. (Tomperi 2017b, 120.)

Yksityisen elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava tilinpäätöksensä rekisteröitäväksi, jos päättyneellä tai sitä edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt vähintään kaksi seuraavista rajoista: liikevaihto 12 000 000 euroa, taseen loppusumma 6 000 000 euroa, palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä. Yrittäjä on vastuussa tilinpäätöksestä, vaikka sen olisikin laatinut kirjanpidon ammattilainen. Tilinpäätöksessä tulee olla tuloslaskelma ja tase liitetietoineen, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus. (Patentti- ja rekisterihallitus 2018)

2.2 Osakeyhtiö

Osakeyhtiö on Suomessa yleisin yritysmuoto. Osakeyhtiössä osakkeenomistajat vastaavat yhtiön velvoitteista vain sijoittamallaan pääomalla. Yksityisen osakeyhtiön vähimmäisosakepääoma on 2500 euroa ja julkisen osakeyhtiön 80 000 euroa. Osakeyhtiötä perustettaessa osakkeenomistajat tekevät kirjallisen perustamissopimuksen ja allekirjoittavat sen. Johdon jäsenten ja tilintarkastajien toimikausi alkaa sopimuksen allekirjoittamisesta. (Yrittäjät 2017a)

Perustamissopimuksessa on aina mainittava päivämäärä, osakkeenomistajat ja jokaisen merkitsemät osakkeet, merkitähinta, osakkeen maksuaika, yhtiön hallituksen jäsenet ja yhtiön tilintarkastajat. Perustamissopimuksessa täytyy lisäksi olla yhtiöjärjestys. Yhtiöjärjestyksen tarkoituksena on säädellä yhtiön toimintaa. Yhtiöjärjestyksestä tulee ilmetä ainakin toimintatapa, kotipaikkana oleva Suomen kunta ja toimiala. Yhtiöjärjestyksessä voidaan säädellä muitakin asioita. Osake voidaan maksaa joko rahalla tai osittain tai kokonaan apportilla eli muulla omaisuudella. (Tomperi 2017, 77.)

Osakeyhtiössä osakkaiden enimmäismäärä on rajoittamaton, mutta muista yhtiömuodoista poiketen vähimmäismäärä on yksi. Yhtiön vähimmäisosakepääoma on 2500 euroa, jota yritys voi käyttää yhtiön liiketoiminnan rahoittamiseen, mutta sitä ei voi käyttää voitonjakoon, eikä palauttaa osakkeenomistajille muullakaan tavoin. Osakeyhtiö on erillinen oikeushenkilö, joten osakkeenomistaja ja osakeyhtiö voivat tehdä keskenään sopimuksia, esimerkiksi työsopimuksen. Lisäksi osakas voi myydä ja ostaa omaisuutta osakeyhtiöltä. (Tieto n.d.)

Osakeyhtiössä toimielimiä ovat hallitus, toimitusjohtaja ja yhtiökokous. Ylin päätösvalta on yhtiökokouksella, minkä muodostaa osakkeenomistajat. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettäviä asioita ovat mm. tilinpäätöksen vahvistaminen, voiton käyttäminen, johdon vastuuvapaus, hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnat. Yhtiöllä on aina oltava hallitus, joka huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta hoitamisesta. Hallitukseen on valittava yhdestä viiteen varsinaista jäsentä, ellei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Mikäli hallituksessa on alle kolme varsinaista jäsentä, on hallitukseen valittava vähintään yksi varajäsentä. (Yrittäjät 2017a)

Osakeyhtiössä osakkeenomistaja on vastuussa vain sijoittamastaan summasta. Tämä on huomattavasti turvallisempaa osakkeenomistajan kannalta kuin yksityisessä elinkeinonharjoittajassa, missä yrittäjä oli vastuussa koko omaisuudellaan. Osakkeenomistajan maksimaalinen tappiomäärä on osakeyhtiössä sijoittamansa summa. Silti osakkeenomistaja voi osallistua päätösten tekemiseen esimerkiksi olemalla hallituksessa. Osakkeenomistajan ja yhtiön varallisuus ovat erotettu toisistaan. Tämä tarkoittaa sitä, ettei osakkeenomistaja voi myöskään nostaa varoja yhtiön tililtä omaan käyttöön, kuten yksityisessä elinkeinonharjoittajassa olevat yksityisötöt. Osakkeenomistaja ei voi nostaa suoraan käyttöönsä sijoittamaansa summaa yhtiön tililtä. (Minilex 2018)

2.2.1 Verotus, osingot ja varojen nosto

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, jota verotetaan 20 %:n yhteisöverokannan mukaan. Tulo verotetaan osakeyhtiön tulona, eikä vaikuta sellaisenaan osakkeenomistajan verotukseen. Osakeyhtiö voi maksaa osak-

kailleen palkkaa ja luontaisetuja. Osakkeenomistaja voi nostaa itselleen varoja palkkana tehdystä työstä, osinkoina tai osakaslainana. Osinkoa voidaan jakaa aina, kun yhtiöllä on vapaata oma pääomaa ja siitä päätetään yhtiökokouksessa. (Yrittäjät 2017b) Osinkotulojen verotusta laskettaessa tarvitaan osakkeen matemaattinen arvo, mikä saadaan yhtiön edellisenä vuonna päättyneen tilikauden taseesta. Osakkeen matemaattinen arvo saadaan siten, että yhtiön nettovarallisuus (varat-velat) jaetaan osakkeiden lukumäärällä. (Verohallinto, 2018)

Listamattomasta yhtiöstä saatu osinko voidaan verottaa joko pääoma- tai ansiotulona. Osa osingosta on verotonta tuloa. Osingon maksaja tekee osingosta 7,5 % ennakonpidätyksen, mikäli osinko on alle 150 000 euroa, jos summa ylittyy, on ennakonpidätys 28 %. Jaetusta osingosta 25 % on veronalaista pääomatulona ja 75 % verotonta tuloa aina 150 000 euroon asti, jos jaettu osinko on enintään 8 % matemaattisesta arvosta. 150 000 euron ylittävältä osalta 15 % on verovapaata tuloa ja 85 % veronalaista pääomatulona. Rajat ovat osakaskohtaisia ja kaikki listamattomista yhtiöistä saadut osingot lasketaan yhteen. (Verohallinto, 2018)

Esimerkki osinko alle 150 000 €: Yrittäjä omistaa kaikki Yritys x:n osakkeet, joiden yhteenlaskettu matemaattinen arvo on 1 200 000 euroa. Hän saa yhtiöstä verovuonna osinkoa 70 000 euroa, mikä on siis alle 150 000 euron ja alle 8 % rajojen ($8 \% \cdot 1\,200\,000\text{€} = 96\,000\text{€}$). Osingosta 25 % on veronalaista pääomatulona eli $70\,000\text{€} \cdot 25 \% = 17\,500\text{€}$. Pääomatulona verotettavasta osingosta menee veroa 30 % eli $17\,500\text{€} \cdot 30 \% = 5\,250\text{€}$.

Esimerkki, kun osinko yli 8 %:n matemaattisen arvon: Mikäli maksettujen osakkeiden summa ylittää 8 %:n rajan maksaa yrittäjä ylimenevästä osuudesta 75 % ansiotuloina ja 25 % verottomana tulona. Esimerkiksi jos maksettuja osinkoja olisi edellä mainitussa tapauksessa ollut 100 000 euroa yrittäjä maksaisi 96 000 euroon saakka osingoista 25 % pääomatulona eli 24 000 € ja ylimenevältä osuudelta eli 4000 eurosta hän maksaa 75 % ansiotuloina eli 3000 eurosta. Yhteensä yrittäjä joutuisi maksamaan $24\,000\text{€} \cdot 30 \% = 7\,200\text{€}$ sekä 3000 eurosta ansiotuloveroprosentin mukaisesti veroa.

Esimerkki, kun osinko ylittää 150 000 €: Yrittäjä omistaa Yritys Y:n osakkeet, joiden yhteenlaskettu matemaattinen arvo on 2 000 000 euroa. Hän saa yhtiöstä verovuonna osinkoa 159 000 euroa, mikä on yli 150 000 euron rajan, mutta alle 8 % matemaattisen arvon rajan ($2\,000\,000\text{€} \cdot 8 \% = 160\,000\text{€}$). 150 000 euroon asti yrittäjä maksaa veroja 25 % veronalaisena pääomatulona eli $150\,000\text{€} \cdot 25 \% = 37\,500\text{€}$ ja 150 000 euron ylittävältä osalta eli 9 000 eurolta hän maksaa pääomatuloveroja 85 % eli 7 650 €. Yhteensä yrittäjä maksaa pääomatuloveroja 45 150 eurosta eli 30 000 euroon saakka veroja maksetaan 30 % ja ylittävältä osalta 34 %. Yrittäjä maksaa veroja ($30\,000\text{€} \cdot 30 \% = 9\,000\text{€}$, $15\,150\text{€} \cdot 34 \% = 5\,151\text{€}$) yhteensä 15 151 euroa.

2.2.2 Kirjanpito ja tilinpäätös

Osakeyhtiö on aina kirjanpitovelvollinen toiminnasta riippumatta. Osakeyhtiön on myös pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa. Kirjanpidon perusteella osakeyhtiö laatii tilinpäätöksen. Osakeyhtiön tilikausi on 12 kuukautta, mutta se ei välttämättä määräydy kalenterivuoden perusteella. Kun toimintaa aloitetaan, lopetetaan tai tilinpäätöksen ajankohtaa muutetaan, tilikauden pituus saa olla lyhyempi tai pitempi kuin 12 kuukautta, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Tilikaudelta laaditaan tilinpäätös, joka koostuu muun muassa tuloslaskelmasta ja taseesta. Osakeyhtiöllä on velvollisuus ilmoittaa tilinpäätös julkaistavaksi kaupparekisteriin. (Verohallinto 2017b)

Tuloslaskelma ja tase on esitettävä tietyllä kaavalla, eikä sitä saa muuttaa. Ensimmäisenä tuloslaskelmassa on merkittävä liikevaihto, mikä saadaan, kun tuotteiden ja palveluiden myyntituotoista vähennetään myynnin oikaisu- ja siirtoerät. Näitä ovat mm. myynnistä suoritettava arvonnlisävero ja käteisalennukset. Yritykset, keillä on valmistustoimintaa ilmoittavat valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutoksen erikseen. Valmistus omaan käyttöön kertoo esimerkiksi omaan käyttöön valmistetuista kalusteista. Liiketoiminnan muita tuottoja ovat mm. vuokratulot ja kiinteistöjen ja muiden pysyvien vastaavien myyntivoitot. Näiden jälkeen esitetään liiketoiminnan kulut, joista keskeisiä ovat materiaalit ja palvelut. Nämä saadaan oikaisemalla tavaroiden ostomenoja varaston muutoksella. Ostomenot ilmoitetaan niin, että niistä on vähennetty ja niihin on lisätty oikaisuerät. Tavallisimpia oikaisueriä ovat saadut alennukset, ostohintoihin sisältyvä arvonnlisävero ja ostojen rahdit. Varaston muutoksessa huomioidaan valmiina ostettujen tavaroiden varasto sekä raaka- ja tarvikeainevarat. Ulkopuolisiin palveluihin sisällytetään tuotantoon liittyvät ostetut palvelut. Henkilöstökuluihin sisällytetään palkkojen lisäksi lakisääteiset henkilösivukulut. Myös vapaaehtoiset henkilövakuutusmaksut sisällytetään henkilöstökuluihin. Henkilöstökulujen jälkeen vähennetään pysyvistä vastaavista suunnitelman mukaiset poistot. Liiketoiminnan muihin kuluihin luetaan muut kulut, joita ei ole aikaisemmin erikseen esitetty. Liikevoiton jälkeen esitetään rahoitustuotot ja -kulut. Tilinpäätössiirrot ovat tuloksen järjestelyeriä. Tuloveroina ilmoitetaan tuloksen perusteella määräytyvät verot ja verojen vähentämisen jälkeen saadaan tilikauden voitto tai tappio. (Tomperi 2017b, 112.)

Taseen vastaavaa-puolelle tulevat yrityksen varat. Pysyviin vastaaviin merkitään erät, jotka ovat tarkoitettu tuottamaan tuloa jatkuvasti useana eri tilikautena. Muut vastaavien erät ovat vaihtuvia vastaavia. Pysyvät vastaavat jaetaan kolmeen eri osaan: aineettomiin hyödykkeisiin, aineellisiin hyödykkeisiin sekä sijoituksiin. Vaihtuvat vastaavat muodostuvat vaihto-omaisuudesta, saamisista, rahoitusarvopapereista sekä rahoista ja pankkisäämisistä. Taseessa on erikseen esitettävä kustakin saamisesta pitkäaikainen osuus. Pitkäaikaiseksi katsotaan erät, jotka pitää maksaa vuoden tai

pidemmän ajan kuluttua, muut saamiset ovat lyhytaikaisia. Taseen vastattavaa-puolelta selviää yritystoiminnan pääomarahoitusta. Oma pääomassa on ilmoitettava oman pääoman muutokset sekä hallituksen ehdotus jakokelpoisen vapaan pääoman käytöstä. Vieraassa pääomassa on erikseen merkittävä pitkäaikaisten velkojen määrä. Pitkäaikaisia velkoja ovat sellaiset, jotka erääntyvät vuoden jälkeen tilinpäätöspäivästä. (Tomperi 2017b, 118.)

Tilinpäätösraportteihin kuuluvat myös liitetiedot ja tase-erittelyt. Liitetiedoissa voi ilmoittaa esimerkiksi tilinpäätöksen laatimisen ja laatimisperiaatteet, arvostamis- ja jaksottamisperiaatteet, pitkäaikaiset lainat, annetut vakuudet, taseen ulkopuoliset sitoumukset ja henkilöstön. Osakeyhtiöiden on lisäksi ilmoitettava liitetiedoissa oman pääoman muutokset sekä hallituksen ehdotus jakokelpoisen vapaan oman pääoman käytöstä. Tilinpäätöksen perustana olevista kirjanpidoista ja tositteiden ja muiden kirjanpitoaineistojen lajeista on oltava luettelo, josta ilmenevät niiden keskinäiset yhteydet ja säilytystavat. Tase-erittelyt laaditaan varmentamaan tilinpäätöstä. Kirjanpitoasetus edellyttää pysyvien vastaavien, vaihtuvien vastaavien sekä vieraan pääoman ja pakollisten varausten erittelyä. Tase-erittelyt pitää päivätä ja laatijoiden on allekirjoitettava ne. Tase-erittelyt laaditaan siten, että niistä käy selkeästi ilmi, miten taseessa esiintyvät luvut muodostuvat. (Tomperi 2017b, 121.)

Tositteiden säilyttämisestä Verohallinto (2017b) kertoo seuraavasti: ”Tilinpäätös, toimintakertomus, kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muukin mahdollinen liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päättynyt.” Tilintarkastusta ei välttämättä tarvitse tehdä, jos on pieniyhtiö ja enintään yksi seuraavista toteutuu:

- Yrityksen taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
- Yrityksen liikevaihto tai liikevaihtoa vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa
- Yrityksen palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea kuva yrityksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti ottaen huomioon kirjanpitovelvollisen harjoittaman toiminnan laatu ja laajuus. Tuloslaskelman ja taseen liitteenä on tarvittaessa ilmoitettava tarpeelliset lisätiedot. Tilinpäätös on laadittava suomen tai ruotsin kielellä euromääräisenä neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilinpäätös katsotaan valmistuneen, kun se on allekirjoitettu. Osakeyhtiössä tilinpäätöksen allekirjoittaa toimi- ja päätösvaltainen hallitus ja toimitusjohtaja. (Tomperi 2017a, 143.)

2.3 Muut yritysmuodot

Suomessa on myös muita yritysmuotoja, kuten avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja osuuskunta. Näitä yritysmuotoja käsitellään tässä opinnäytetyössä vähemmän, koska ne eivät oleellisesti kosketa case-yritystä. Seuraavassa kuitenkin hieman tietoa myös näistä yritysmuodoista.

Avoin yhtiö perustetaan rekisteröimisellä. Yksi yhtiömies ei voi perustaa yhtiötä, vaan mukaan tarvitaan toinen. Pääoma muodostuu yhtiömiesten sijoituksista. Jokaisella yhtiömiehellä on oikeus päättää itsenäisesti yhtiön asioista. Yhtiömiehen tulee myös hoitaa asiat henkilökohtaisesti, eikä voi valtuuttaa ketään muuta hoitamaan niitä puolesta. (Yrittäjät 2017c)

Kommandiittiyhtiö perustetaan rekisteröimällä yhtiö. Kommandiittiyhtiö on melkein samanlainen kuin avoin yhtiö, mutta kommandiittiyhtiössä on lisäksi äänetön yhtiömies. Äänetön yhtiömies vain sijoittaa yritykseen ja vastuunalaiset yhtiömiehet hoitavat päätöksiä ja asioita samalla tavalla kuin avoimessa yhtiössä. (Yrittäjät 2017d)

Yrittäjät.fi -sivustolla kerrotaan osuuskunnan perustamisesta ja tarkoituksesta näin: ”Osuuskunta on yhtiömuoto, jonka tarkoituksena on sen jäsenistön taloudenpidon tai elinkeinon tukeminen harjoittamalla taloudellista toimintaa siten, että osuuskunnan jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluita.” Osuuskunnalla ei ole kiinteää osuuspääomaa, vaan se vaihtelee jäsenmäärän mukaan. (Yrittäjät 2017e)

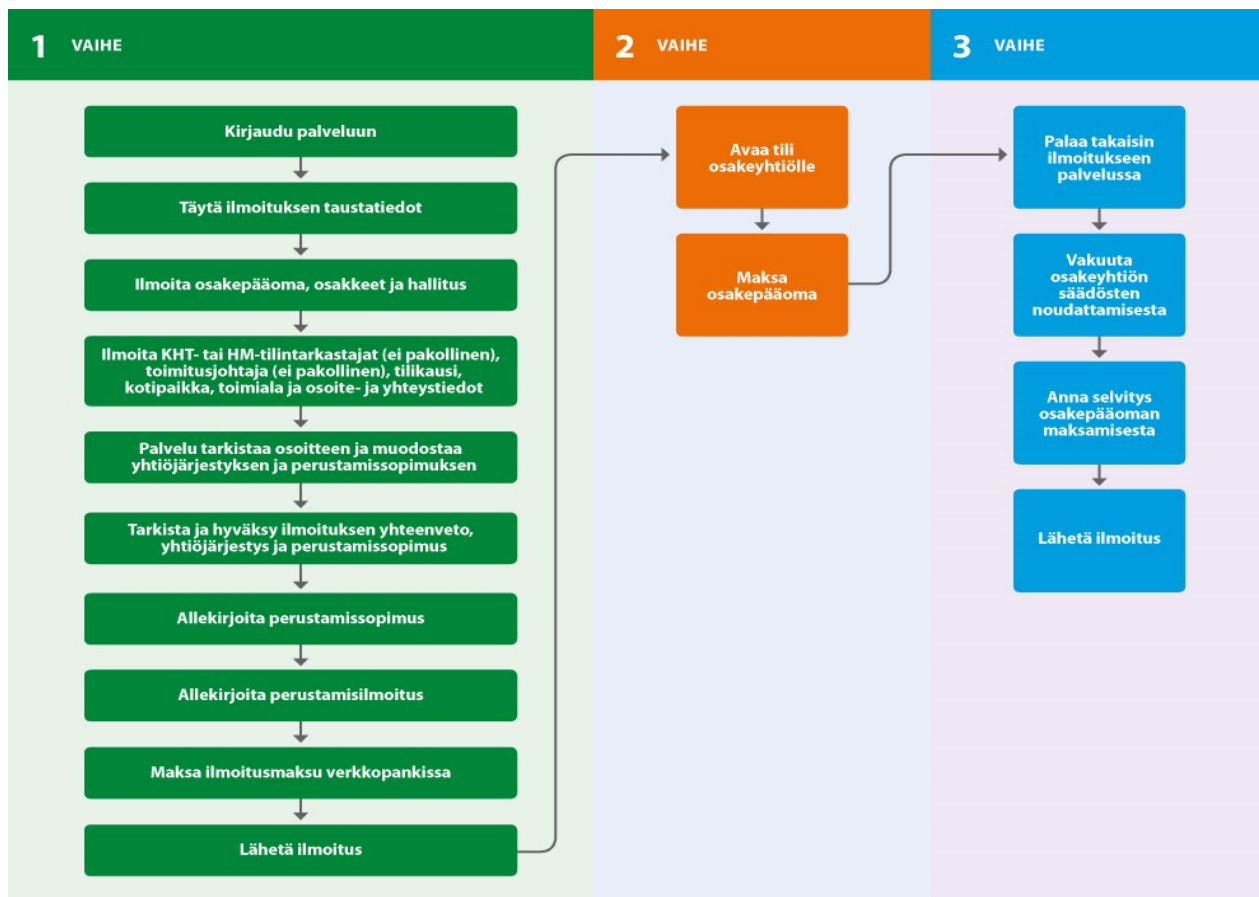
3 YRITYSMUODON MUUTTAMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ

Yritysmuodon muuttamiseen liittyy aina toimenpiteitä. Seuraavassa kerrotaan käytännössä, mitä case-yrityksen tulisi ottaa huomioon, mikäli yritysmuoto muutetaan yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi. Lisäksi selviää miten kirjanpidolliset ja verotukselliset asiat muuttuvat ja mitä yritysmuodon muuttaminen yrittäjälle maksaa.

3.1 Viralliset toimenpiteet

Yritysmuodon muutoksesta on ilmoitettava sekä Verohallintoon että kaupparekisteriin, mutta ne hoituvat samalla kerralla. Ensimmäisenä toiminniyrittäjän täytyy perustaa osakeyhtiö ja miettiä yritykselle sopiva nimi. Yrityksellä ei saa olla samaa nimeä, kuin jo olemassa olevalla yrityksellä. Tämän voi tarkistaa esimerkiksi ytj.fi -sivustolta. Osakeyhtiölle annetaan perustamisvaiheessa uusi y-tunnus eli yksityisellä elinkeinonharjoittajalla ollut ei voida siirtää osakeyhtiön käyttöön. Lisäksi yrittäjän täytyy tehdä yksityisestä elinkeinonharjoittamisesta lopettamisilmoitus. Mikäli yrittäjä haluaa osakeyhtiön alkavan samalla hetkellä, kuin yksityinen elinkeinonharjoittaja loppuu tai käyttää apporttia on ilmoitukset tehtävä paperilomakkeella. Elinkeinonharjoittajan liike tai sen osa voidaan siirtää perustettuun osakeyhtiöön apportilla. Yrittäjän on merkittävä itse kaikki yhtiön osakkeet. Patentti- ja rekisterihallituksen sivuilta näkee käsittelyaikaennusteen, mikä on suuntaa antava. (Patentti- ja rekisterihallitus 2017a)

Osakeyhtiö perustetaan rekisteröimällä se kaupparekisteriin. Rekisteröintiä varten täytyy tehdä perustamisilmoitus, missä voi samalla ilmoittautua Verohallinnon rekistereihin. Osakeyhtiön omapääoma pitää olla vähintään 2500 euroa. Perustamisen hinta internetissä tehtynä on 330 euroa. (Patentti- ja rekisterihallitus 2017b)

Kuva 4. Osakeyhtiön perustaminen (Patentti- ja rekisterihallitus 2018a)

Yllä olevasta kuvasta näkee erittäin selkeästi, missä järjestyksessä osakeyhtiön perustaminen etenee ja mitä yrittäjän täytyy tehdä. Sivusto opastaa perustamisessa tarvittaessa koko ajan ja perustaminen on melko yksinkertaista ja helppoa. Kun nämä vaiheet ovat tehty, yrittäjä saa uuden y-tunnuksen heti käyttöönsä. Muutamassa päivässä yritys on rekisteröitynyt rekistereihin ja tiedot näkyvät myös y-tj.fi -palvelussa.

Kun uusi yritys on perustettu, on hyvä käydä pankissa hakemassa yritykselle verkkopankkitunnukset, niitä ei saa ennen kuin yritys on virallisesti olemassa. Yrittäjän täytyy ilmoittaa yritysmuutoksesta myös asiakkaille ja yhteistyökumppaneille.

Yrittäjän on myös mietittävä oma palkkansa jatkossa ja pyydettävä verokortti niiden tulojen mukaan. Yrittäjästä tulee yleensä muutoksen yhteydessä myös palkansaaja.

3.2 Verotus

Yritysmuodon muutoksessa on noudatettava verolakien säännöksiä, jotta yritykselle ei tule veroseuraamuksia. Yritysmuodon muuttaminen katkaisee aina verovuoden. Näin ollen yritysmuodon muutos on yksinkertaisinta tehdä silloin, kun tilikausi muutenkin päättyisi. Kun osakeyhtiö merkitään kaupparekisteriin, elinkeinoharjoittajan verovuosi päättyy siihen. Elinkeinoharjoittajan täytyy tehdä tilinpäätös päättyneeltä verovuodelta. Samalta ajalta on annettava liikkeen- ja ammatinharjoittajan veroilmoitus. Osakeyhtiön toiminta-ajalta annetaan osakeyhtiön tuloveroilmoitus. Veroseuraamuksia ei yleensä tule, jos yritystä voidaan yritysmuodon muutoksen jälkeen pitää samana yrityksenä. Aikaisemmin harjoitetun toiminnan varojen ja velkojen on siirryttävä samoista arvoista toimintaa jatkavalle yritykselle. Yrityksen omistussuhteet eivät saa muuttua oleellisesti. (Verohallinto 2017c)

Elinkeinotoiminnan loputtua on tärkeää huolehtia kaikki verotukseen liittyvät ilmoitukset eli tuloveroilmoitus, veroilmoitukset arvonlisäverosta ja työnantajasuorituksista sekä vuosi-ilmoitukset. Veroilmoitus on annettava viimeistään seuraavan vuoden huhtikuussa riippumatta siitä, milloin yritystoiminta on loppunut. Myöhässä tulleille veroilmoituksille voidaan merkitä veronkorotus. Veroilmoitukset arvonlisäverosta, työnantajasuorituksista ja muista oma-aloitteisista veroista täytyy antaa jokaiselta verokaudelta rekisteröintien päättymiseen saakka. Vuosi-ilmoitus täytyy antaa viimeistään seuraavan vuoden tammikuuhun mennessä. Elinkeinotoiminnan päättyessä kannattaa myös tarkistaa ennakkoeron määrä ja tehdä siihen tarvittavat muutokset. Kirjanpitoaineisto ja tilinpäätökset on säilytettävä kymmenen vuotta. (Verohallinto 2017d)

3.3 Yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön vertailu

Alla olevassa taulukossa on vertailtu yksityisen elinkeinonharjoittajan, sekä osakeyhtiön hyviä ja huonoja puolia.

<i>Yksityisen elinkeinonharjoittajan hyviä puolia:</i>	<i>Osakeyhtiön hyviä puolia:</i>
<ul style="list-style-type: none"> -helppo yritystoiminnan aloittaminen -yrityksen hallinnointi on muita yritysmuotoja kevyempi 	<ul style="list-style-type: none"> -yrittäjä vastaa vain sijoitetulla summalla -voittojen nosto osinkoina -sopii kasvavalle yritykselle -yrityksen uskottavuus
<i>Yksityisen elinkeinonharjoittajan huonoja puolia:</i>	<i>Osakeyhtiön huonoja puolia:</i>
<ul style="list-style-type: none"> -yrittäjä vastaa yrityksestä koko omaisuudellaan -yrityksen uskottavuus 	<ul style="list-style-type: none"> -kalliimpaa perustaa -byrokratia

Taulukko 1. Yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön hyvät ja huonot puolet

Yksityinen elinkeinonharjoittaja kannattaa muuttaa osakeyhtiöksi, kun liiketoiminta laajentuu ja kasvaa, kun riskit ja vastuut kasvavat merkittävästi, kun yrityksen tulos kasvaa ja kasvu näyttää jatkuvan tai kun yritys kaipaa enemmän uskottavuutta. Yhtenä mittarina pidetään myös sitä, kun yrittäjä joutuu maksamaan veroja yli 30 prosenttia, eli yli tämän hetkisen pääomatuloveron verran. (Talousverkko 2017)

<i>Yksityisen elinkeinonharjoittajan verotus:</i>	<i>Osakeyhtiön ja osakeyhtiön omistajan verotus:</i>
<ul style="list-style-type: none"> -tulo jaetaan ansio- ja pääomatuloihin -pääomatulona voidaan verottaa enintään joko 20 % tai 10 % nettovarallisuudesta -yrittäjävähennys 	<ul style="list-style-type: none"> -yhteisövero yrityksen tuloksesta 20 % -palkka ansiotulona oman veroprosentin mukaan -osingot 30 % pääomatuloveron mukaan (30 000 € asti)

Taulukko 2. Yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön verotus (Yrityksen perustaminen 2017c)

Yrittäjän kannattaa osakeyhtiössä miettiä, kannattaako hänen nostaa veroja palkkana vai osinkona. Jos ansiotulon veroprosentti nousee yli 30 % kannattaa miettiä osinkotulojen nostoa. Vuonna 2017 41 000 euroa vuodessa tienaa maksaa veroja 30,2 %. (Veronmaksajat 2017)

4 TUTKIMUKSEN MENETTELYTAVAT JA TEKNIIKAT

On olemassa erilaisia tutkimustapoja ja tässä käydään läpi määrällisen eli kvantitatiivisen, sekä kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen pääpiirteitä ja eroja. Määrällisessä tutkimuksessa vastataan kysymyksiin kuinka paljon, kuinka moni ja kuinka usein. Kvantitatiiviselle tutkimukselle on tyypillistä objektiivisuus ja mitattavuus. Tietoja tarkastellaan numeerisesti. Määrälliseen tutkimukseen vastataan yleensä lomakkeella sähköisesti, jolloin haastattelija ja haastateltavat eivät koskaan kohtaa, mikä vahvistaa objektiivisuutta. Määrällistä tutkimusta tehdessä pyritään vastaajien suureen määrään. Määrällinen tutkimus alkaa teoriasta, mistä siirrytään käytäntöön kyselyn, haastattelun tai havainnoin kautta. Sen jälkeen palataan teoriaan analyysin tulosten ja tulkinnan kautta. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään ymmärtämään tutkittavaa ilmiötä. Laadullinen tutkimus tehdään usein harkinnanvaraisella otannalla. Teoria on laadullisessa tutkimuksessa mukana kahdella tavalla, se auttaa tutkimuksen tekemisessä ja auttaa tutkimuksella kehittämään teoriaa edelleen. Laadullisen tutkimuksen haastattelu voidaan toteuttaa lomakehaastatteluna, teemahaastatteluna tai avoimena haastatteluna. Kysymysten asettelussa on vältettävä kysymyksiä joihin voi vastata ”ei” tai ”kyllä”. (Vilkka 2015.)

Tämä tutkimus on toteutettu laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena, missä on joitakin määrällisen eli kvantitatiivisen tutkimuksen piirteitä. Laadullisen tutkimuksen tästä työstä tekevät teemahaastattelut ja pieni, erittäin harkittu otanta. Määrällisiä piirteitä muodostuu tutkiessa yrityksen kirjanpitoa ja tilinpäätöksiä, jolloin tutkimukselle pystyy asettamaan hypoteesin ja syy ja seuraus ovat laskettavissa. Tuloksia tarkastellaan niistä myös täysin numeerisesti.

4.1 Tutkimuksen suunnittelu

Tutkimuksen suunnittelu on aloitettu case-yrityksen yrittäjän kanssa. Hän halusi tietää, onko hänen kannattavaa vaihtaa yksityisestä elinkeinoharjoittajasta osakeyhtiöksi. Yrittäjän kanssa on suunniteltu laskea verotukselliset asiat, mutta ottaa huomioon myös käytännön asioita mm. yrittäjän vastuusta tutkiessa kumpi yritysmuoto on hänelle kannattavampi. Yrittäjä halusi myös, että arvioidessa kannattavampaa yritysmuotoa otetaan huomioon perheen mahdolliset tuet ja niiden mahdolliset muutokset sekä yrityksen uskottavuus. Yrittäjän kirjanpitäjän mielipide pitää myös huomioida asiaa tutkiessa.

4.2 Tutkimuksen haastattelut ja tiedonkeruu

Haastattelut voidaan jakaa useaan eri lajiin ja niistä yleisimpiä ovat strukturoitu haastattelu, avoin haastattelu, syvähaastattelu ja ryhmähaastattelu, sekä tässä opinnäytetyössä käytetty teemahaastattelu. Strukturoitu

haastattelu muistuttaa kyselytutkimusta, mutta kyselyssä vastaaja täyttää itse lomakkeen. Strukturoidussa haastattelussa haastattelija kysyy kysymykset suullisesti ja kirjaa itse vastaukset lomakkeeseen. Haastattelu etenee tiukasti laaditun rungon mukaisesti. Avoin haastattelu perustuu siihen, että haastattelijalla on mielessä jokin aihe ja haastattelu voi vapaasti rönsyillä. Haastattelijan tarkoitus on saada selville haastateltavan ajatuksia, tuntemuksia ja mielipiteitä. Avoin haastattelu lähenee keskustelua ja haastattelija jäsentelee saadun tiedon myöhemmin. Avointa haastattelua käytetään usein arkaluontoisiin aiheisiin ja muisteluihin. Syvähaastattelu on jatkoa teemahaastattelulle, josta tietoa laajemmin seuraavassa kappaleessa. Syvähaastattelussa samaa henkilöä haastatellaan useita kertoja peräkkäin. Ryhmähaastattelua kannattaa käyttää silloin, kun haastateltavat arastelevat haastattelua. Ryhmähaastattelu on tehokas tapa, sillä silloin saa mielipiteitä samanaikaisesti usealta henkilöltä. Haittana puolestaan on, että ryhmä saattaa estää kielteisten asioiden esiintulon. (Virtuaali ammattikorkeakoulu n.d.)

Tutkimuksen haastattelut ovat toteutettu teemahaastatteluina. Teemahaastattelu perustuu etukäteen muotoiltuihin pääteemoihin, mutta etenee kuitenkin sen mukaan mitä haastateltava pitää tärkeänä. Etukäteen laaditut teemat pitävät haastattelun kuitenkin asiassa, eikä se lähde rönsyilemään. Teemahaastattelussa haastateltavan on annettava puhua rauhassa, eikä häntä saa keskeyttää, mutta haastattelija saa esittää täsmennyksiä lisäkysymyksiä. (Virtuaali ammattikorkeakoulu n.d.)

Tutkimukseen on haastateltu yrittäjän kirjanpitäjää muutamilla kysymyksillä puhelimitse. Lisäksi yrittäjää on haastateltu lähinnä hänen motivaatiosta vaihtaa yritysmuotoa. Työhön on haastateltu yrittäjän perheenjäseniä etuihin ja tukiin liittyen, koska niihin tulee yritysmuodon muutoksen myötä muutoksia. Haastattelukysymykset löytyvät liitteistä 1,2 ja 3, sekä haastattelujen tulokset ovat kerrottu luvussa 5.

Tutkimukseen on kerätty tietoa haastatteluiden lisäksi yrityksen kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä, sekä yrittäjän henkilökohtaisesta verotuksesta. Tutkimuksen apuna on käytetty myös erilaisia oppikirjoja ja internetlähteitä, jotta tutkimus saadaan toteutettua mahdollisimman hyvin ja todennukaisesti. Näin ollen opinnäytetytön tekijä piti järkevänä toteuttaa tutkimus pääasiassa laadullisena tutkimuksena, mutta ottaa siihen hieman piirteitä myös määrällisestä tutkimuksesta, jotta voidaan hyödyntää yrittäjän kirjanpito ja tilinpäätökset.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Seuraavissa luvuissa käsitellään tutkimusten tulokset. Ensin käydään läpi haastattelujen tulokset ja tulkinnat kirjanpitäjän, yrittäjän ja yrittäjän vaimon osalta. Seuraavassa luvussa käsitellään laskelmia liittyen yrityksen kirjanpitoon ja yrittäjän henkilökohtaiseen verotukseen. Lopuksi käsitellään vielä tiedonkeruun tulokset ja mietteitä yrityksen tulevaisuudesta.

5.1 Haastattelujen tulokset

Yrittäjän kirjanpitäjää haastateltiin puhelimitse yrityksen tilanteesta. Kirjanpitäjä oli sitä mieltä, että yrityksen tila on tällä hetkellä hyvä ja kasvua näyttää tulevan tasaisesti. Verotuksellisesti ei ihan vielä olla siinä pisteessä, että yritysmuotoa kannattaisi sen vuoksi vaihtaa, mutta aivan siinä rajoilla ollaan. Kirjanpitäjä pitää ”nyrkkisääntönä” 100 000 euron liikevaihtoa ja noin 50 000 euron tulosta, jolloin osakeyhtiöksi vaihtamista kannattaa harkita ja laskea tarkemmin. Kirjanpitäjä kuitenkin tukee ja auttaa yrittäjää muutoksessa, mikäli sellaisen haluaa tehdä. Kirjanpitäjän tekemänä yritysmuodon kirjanpidolliset muutokset maksavat noin 300 euroa + alv. Kirjanpitäjä tarjoaa yrittäjälle myös palkanlaskupalvelua hintaan 10 euroa + alv / palkka. Kirjanpitäjä oli sitä mieltä, että osakeyhtiötä perustettaessa osakepääoma (2500 €) maksetaan rahana yrityksen tilille, jolloin se on yksinkertaisinta myös kirjanpidollisesti ja osakkeita määritellään yhtiölle 100 kpl. Lisäksi kirjanpitäjä oli sitä mieltä, että osakeyhtiö ostaa koneet ja laitteet yrittäjältä osamaksuna. Yksinkertaisinta muutos on tehdä silloin, kun tilikausi muutenkin päättyy, joten kirjanpitäjä suositteli muutoksen tekoa vuodenvaihteeseen.

Yrittäjä itse on vakaasti sitä mieltä, että haluaa vaihtaa yksityisen elinkeinonharjoittajan osakeyhtiöksi. Hän haluaa yritykselle enemmän uskottavuutta, koska uusia mahdollisia tilauksia on tullut suurilta tahoilta, jotka tekevät yhteistyötä mieluummin osakeyhtiöiden kanssa. Yrittäjä on valmis nostamaan palkkaa hieman vähemmän, jotta veroja ei tarvitsisi maksaa niin paljon. Toki palkkaa on kuitenkin nostettava sen verran, että kuukausittaiset kustannukset henkilökohtaisessa elämässä saadaan maksettua. Yrittäjä kokee, että hänellä on tarvittavat resurssit muutokseen ja erittäin ammattitaitoinen ja pätevä kirjanpitäjä, joka hoitaa tarvittavat muutokset ja auttaa häntä vaihtamisessa.

Yrittäjän vaimoa haastateltiin yritysmuodon muutoksen vaikutuksesta perheen tukiin. Muutoksen myötä asumistuki lakkaa, koska yrittäjästä tulee palkansaaja, eikä Kansaneläkelaitos katso tuloja enää pelkän YEL -vakuutusmaksun mukaan. Yrittäjä saisi nostaa itselleen palkkaa bruttona noin 900 euroa kuukaudessa, jotta asumistuki ei lakkaisi ja se ei ole tässä elämäntilanteessa mahdollista. Yrittäjän vaimo on hoitovapaalla enää muutama kuukauden, joten asumistuki lakkaisi joka tapauksessa vaimon mennessä töihin. Näin ollen vaimo ei pitänyt merkittävänä asiana asumistuen

lakkauttamista muutamaa kuukautta aiemmin. Vaimo olisi tyytyväinen muutokseen, koska yrittäjän vastuu pienenesi.

5.2 Yksityisen elinkeinonharjoittajan laskelmat

Tiedonkeruuaineistona on käytetty pääasiassa yrityksen tilinpäätös -ja kirjanpitolietoja, sekä yrittäjän omia verotustietoja. Työssä on tutkittu vuosia 2015 ja 2016, koska niiden vuosien tilinpäätökset ovat jo valmiit, mutta vuoden 2017 tuloksia on otettu huomioon lokakuuhun saakka, koska esimerkiksi tilikauden voitto on jo lokakuussa ollut suurempi kuin vuonna 2015 tai 2016. Tämän hetkisestä tilanteesta saa paremman kuvan, kun tutkimukseen otetaan mukaan myös vuotta 2017, koska yritys on jatkanut kasvua. Tutkiessa yrityksen kannattavuutta vaihtaa yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi on otettu huomioon myös muita, kuin verotuksellisia asioita. Seuraavassa on näkyvillä laskelmat liikevaihdosta, voitosta, yksityisotoista ja verotuksesta.

Alla olevassa kuvassa on yrityksen liikevaihto vuosina 2015 ja 2016, sekä vuoden 2017 liikevaihto aina lokakuuhun saakka. Yrityksen liikevaihto on kasvanut lähes 45 % vuodesta 2015 vuoteen 2016. Vuoden 2017 koko liikevaihto arvioituna on noin 84 000 euroa, mikä tarkoittaa sitä, että liikevaihto vuodesta 2016 tulee nousemaan noin 8 %. Kirjanpitäjän ”nyrkisääntöä” ajattelella yrityksen liikevaihdosta tulee ”puuttumaan” noin 16 000 euroa, jotta osakeyhtiötä kannattaisi harkita. Tämä tarkoittaa noin 1300 euroa kuukautta kohden ja yrittäjän keskimääräisellä tuntilaskutuksella laskettuna 36 työtuntia eli kolme tuntia kuukautta kohden olettaen, että tuntilaskutus pysyy samana.

Liikevaihto		
2015	2016	1.1.-31.10.2017
43 173,50 €	77 570,34 €	70 035,45 €

Taulukko 3. Yrityksen liikevaihto

Alla olevassa kuvassa on yrityksen tilikauden voitto vuosina 2015 ja 2016, sekä vuoden 2017 voitto aina lokakuuhun saakka. Yritys on kasvattanut voittoa yli puolella vuodesta 2015 vuoteen 2016. Vuoden 2017 tilikauden voittoa on vaikeampi arvioida, mutta voidaan olettaa, että se olisi noin 58 000 euroa. Vuoden 2017 tilikauden voitto tulee olemaan lähes 30 % suurempi, kuin vuonna 2016.

Tilikauden voitto		
2015	2016	1.1.-31.10.2017
20 150,91 €	42 254,19 €	49 357,38 €

Taulukko 4. Tilikauden voitto

Alla olevassa kuvassa on yrittäjän yksityisötot vuosina 2015 ja 2016, sekä vuoden 2017 yksityisötot aina lokakuuhun saakka. Mikäli yksityisötot jatkuvat loppuvuoden samalla kaavalla on niitä nostettu vuonna 2017 noin 68 000 euroa, mutta vuonna 2017 on tehty pari suurempaa hankintaa, mitä ei tulevaisuudessa tule ja näihin meni rahaa noin 15 000 euroa. Voi siis olettaa, että vuonna 2018 yrittäjän todellinen rahantarve tulee olemaan noin 53 000 euroa.

Yksityisötot		
2015	2016	1.1.-31.10.2017
28 271,00 €	42 430,91 €	57 618,45 €

Taulukko 5. Yksityisötot

Yrittäjä on maksanut yksityisenä elinkeinonharjoittajana kahdenlaisia veroja, pääoma -ja ansiotuloveroja. Alla olevassa kuvassa on yrittäjän maksamat verot, sekä ansiotulot vuosilta 2015 ja 2016, sekä yrityksen tulos ja nettovarallisuus. Vuoden 2016 nettovarallisuudesta 20 % voi käyttää vuoden 2017 pääomatuloverotukseen eli $17612,22 \cdot 0,2 = 3522,47$ € voidaan tuloksesta maksaa pääomatuloverotuksen (20 %) mukaan ja loput yrittäjä maksaa ansiotuloverotuksen mukaan.

	Ansiotulojen verotus	
	2015	2016
Verotettava ansiotulo	2 735,60 €	26 904,99 €
Vero	1 334,97 €	5 809,85 €
Elinkeinotoiminnan nettovarallisuus	25 095,92 €	17 612,33 €
Elinkeinotoiminnan tulos	9 244,34 €	31 924,17 €

Taulukko 6. Ansiotulojen verotus

5.3 Osakeyhtiön laskelmat

Kuten luvussa kaksi kerrottiin, osakeyhtiö maksaa veroa 20 % yrityksen tuloksesta. Omistaja voi nostaa itselleen palkkaa ja osinkoa. Palkasta yrittäjä maksaa veroja oman veroprosentin mukaisesti. Osinkotulojen verotus riippuu yhtiön osakkeiden matemaattisesta arvosta ja nostettavasta osingon määrästä.

Case-yrittäjän tapauksessa hänen täytyy nostaa palkkaa kuukausittain vähintään 3500 euroa, jotta hän saa maksettua kaikki elämiseen tarvittavat menot. Tuosta summasta maksetaan verot ja työnantajamaksut. Case-yrittäjän tapauksessa tuloraja on 44 000 € vuodessa ja verotuksen perusprosentti 22 %. Yrittäjälle jää käteen tuosta summasta 2730 euroa kuukaudessa. Ennakonpidätysmaksuja menee 770 euroa ja sosiaaliturvamaksua 30,10 euroa eli yhteensä kustannuksia yrittäjän palkasta tässä tapauksessa menee 800,10 euroa kuukautta kohden. Näitä kustannuksia yksityisessä

elinkeinonharjoittajassa ei mene, koska yrittäjä voi nostaa varoja omaan käyttöön yksityisottoina. Vuodessa case-yrittäjällä menee oman palkan nostamiseen kuluja $800,10 \cdot 12 = 9601,2$ €. Tilannetta saa hieman muunneltua siinä vaiheessa, kun osingon nostamiset tulevat ajankohtaiseksi, mutta ensimmäinen vuosi tarvitsisi mennä näillä palkanmaksuilla.

Otamme tarkasteluun vuoden 2016, mikä on jo valmistunut tilinpäätökseltään ja verotukseltaan. Silloin yrityksellä oli voittoa noin 42 000 euroa, ansiotuloista maksettuja veroja noin 5800 euroa ja ennakontäydennysmaksuja 2000 euroa. Yhteensä case-yrittäjällä on mennyt veroihin noin 7800 euroa vuonna 2016. Oletetaan, että yritys olisi ollut vuonna 2016 osakeyhtiö. Tällöin yritys olisi maksanut tuloksesta veroa ensin 20 % eli 8400 euroa, mutta tässä pitää huomioida se, että osakeyhtiössä yrittäjän kohtuulliset palkkamenot voidaan laskea kuluksi, jolloin se vähentää yrityksen tulosta ja näin ollen myös maksettavaa veroa. Mikäli yrittäjän noin 40 000 euron palkkamenot lasketaan kuluksi, on yrityksen voitto enää noin 2000 euroa ja näin ollen siitä maksetaan veroa vain 400 euroa. Kuten edellä on laskettu, yrittäjä maksaa palkastaan veroa henkilökohtaisen veroprosentin mukaan noin 9600 euroa, eli yhteensä veroja tulisi maksettavaksi noin 10 000 euroa. Se on reilu 2000 euroa enemmän kuin yksityisessä elinkeinonharjoittajassa. Tämän laskelman perusteella osakeyhtiöksi vaihtaminen verotuksellisesta näkökulmasta ei olisi ollut järkevää.

Toinen tilanne minkä voi laskelmissa ottaa huomioon on se, että yrittäjä ei olisi nostanut palkkaa lainkaan, vaan yhtiön voitto (42 000 euroa) oltaisiin jaettu kokonaan osinkona. Tämä tilanne tosin monesti on epärealistinen, jos palkkaa on nostettava kuukausittain. Tällöin tilanne muuttuu tietysti verotuksellisesti. Yrittäjä maksaisi 42 000 euron osingoista 75 % ansiotulona ja 25 % olisi verovapaata tuloa olettaen, että osingonjako ylittää 8 % rajan. Näin yrittäjä saisi verovapaata tuloa $42\,000 \text{ €} \cdot 25\% = 10\,500 \text{ €}$ ja veronalaista ansiotuloa olisi $42\,000 \text{ €} \cdot 75\% = 31\,500 \text{ €}$. Ansiotulo verotetaan oman henkilökohtaisen veroprosentin mukaan. Yrittäjällä veroprosentti olisi noin 25 %. Eli veroa yrittäjä maksaisi noin 10 000 euroa. Tämäkään tapa ei verotuksellisesti kannattaisi.

5.4 Tiedonkeruun tulokset ja tulevaisuus

Yrityksen liikevaihto, sekä voitto ovat nousseet hyvää tahtia vuosien aikana. Yrityksen muuttamisessa on kuitenkin paljon muitakin huomioon otettavia asioita, kuten yrittäjän nostaman palkan määrä. Kuten aiemmassa luvussa on laskettu yritystä ei kannattaisi vielä vaihtaa yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi verotuksellisesta näkökulmasta. Yrityksen luotettavuuden kannalta yritysmuodon vaihtaminen on kannattavaa ja suositeltavaa yrityksen tilanteessa. Yrittäjän vastuun kannalta vaihdos on kannattavaa tehdä. Yrittäjä itse on muutoksen kannalla, kuin myös yrittäjän perhe, koska yrittäjän vastuu pienenee merkittävästi osakeyhtiöksi vaihduttua, vaikka yrityksellä ei olekaan velkaa. Yrittäjän kirjanpitäjä ei pitänyt muutoksen tekemistä tällä hetkellä mahdottomana ajatuksena.

Tulevaisuudessa yrittäjä jatkaa toimintaa osakeyhtiönä. Hän teki päätöksen muutoksesta opinnäytetyön tekemisen aikana ja on voinut tarkastaa tehtäviä asioita tästä työstä. Tulevaisuudessa yrittäjän kannattaa pohtia paljonko hän nostaa osakeyhtiöltä palkkaa ja kuinka paljon mahdollisia osinkoja, jotta veroja tarvitsisi maksaa mahdollisimman vähän. Ensimmäisen vuoden ajan yrittäjä nostaa palkkaa 3500 euroa, mikä tekee aika paljon verojen maksua, mutta seuraavana vuonna kannattaa jo nostaa mahdollisia osinkoja mieluummin kuin palkkaa.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Yritysmuotoa muuttaessa on otettava huomioon monia erilaisia asioita. On huomioitava verotukselliset, kirjanpidolliset sekä lainsäädännölliset asiat. Yritysmuodon muutos eri yritysmuotojen välillä tapahtuu eri tavoin ja yrittäjän kannattaa miettiä päätöksiä monelta eri kantilta. Muutos yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi koskettaa yleensä yksityistä yrittäjää, joka haluaa kasvaa ja kehittää yritystä sekä haluaa yritykselle enemmän uskottavuutta. Yrittäjän kannattaa myös huomioida, että yrittäjän valinnat voivat tuoda muutoksia myös perheelle tilanteen mukaan. Muutos kannattaa suunnitella etukäteen hyvin, jotta tietää mitä, milloinkin tapahtuu ja on pystynyt valmistautumaan asioihin taloudellisesti, sekä henkisesti. Yrittäjän on tiedettävä miten verotukselliset, lainsäädännölliset sekä kirjanpidolliset asiat muuttuvat ja mitä ne käytännössä tarkoittavat.

Tässä opinnäytetyössä oli tarkoituksena selvittää kannattaako case-yrityksen muuttaa yritysmuotoa yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi ja kuinka se tapahtuu. Tätä tutkittiin teoriaosuuden, teemahaastatteluiden ja yrittäjän kirjanpidon, tilinpäätösten ja oman henkilökohtaisen verotuksen avulla. Opinnäytetyön tavoitteet saatiin täytettyä ja yrittäjälle saatiin vastauksia ja perusteltuja selvityksiä yritysmuodon muuttamisesta. Lisäksi teemahaastattelun kriteerit täyttyivät hyvin ja haastattelut saatiin hienosti toteutettua. Opinnäytetyön tekeminen on sujunut hyvin ja suunnitellusti. Ensin valmistui teoria osuus, minkä aikana pystyi analysoimaan kirjanpitoa ja tilinpäätöksiä. Tämän jälkeen opinnäytetyön tekijä pääsi haastattelemaan yrittäjää, kirjanpitäjää ja vaimoa. Tämän jälkeen saatiin analyysit tehtyä, sekä kokonaiskuva rakennettua. Työssä on käytetty monipuolisesti lähteitä ja ne ovat luotettavia, sekä 2010 -luvulta eli tuoretta tietoa. Lukuun ottamatta lakipykälää, koska niistä on työssä käytetty viimeisintä tietoa. Kansainvälisiä lähteitä käyttämällä olisi saanut kansainvälistä näkökulmaa opinnäytetyöhön, mutta sitä ei katsottu tämän työn kohdalla tarpeelliseksi.

Opinnäytetyön edetessä yrittäjä teki päätöksen vaihtaa yritysmuotoa osakeyhtiöksi. Yrittäjällä oli opinnäytetyön ansiosta riittävästi tietoa yritysmuodon vaihtamisen järkevästä ajankohdasta ja käytännön asioista. Tällä hetkellä muutos on parhaillaan käynnissä ja yrittäjä on saanut opinnäytetyöstä paljon käytännön tietoa ja informaatioita yrityksen tilasta. Yrittäjä osaa katsoa asioita nyt useammalta kantilta, kun asioita on tutkittu verotuksen, yrityksen, yrittäjän, kirjanpitäjän ja yrittäjän perheen kantilta. Yrittäjän mielestä opinnäytetyöstä oli hänelle suuri apu ja hän uskalsi tehdä päätöksen yritysmuodon muuttamisesta, vaikka se ei laskelmien perusteella verotuksellisesti ollutkaan vielä kannattavaa.

Tulevaisuudessa yrittäjä jatkaa toimintaa osakeyhtiönä ja yrittäjän kirjanpitäjä on luvannut hoitaa verotukselliset ja kirjanpidolliset asiat ja muutok-

set, sekä palkanlaskennan. Opinnäytetyön tekijän kanssa on laskettu yrittäjän tuleva palkka ja siinä on otettu huomioon hänen taloudellinen tilanne ja osakeyhtiön maksukyky. Kirjanpitäjän kanssa on sovittu, että osakeyhtiö ostaa yrittäjältä koneet ja laitteet osamaksulla.

Opinnäytetyön tekijälle oli työstä erittäin paljon hyötyä. Hän pystyi paneutumaan aiheeseen ja sisäistämään tiedot. Opinnäytetyön tekijän perheessä on yrittäjä ja tekijä sai vinkkejä myös mahdolliseen muutokseen omassa perheessä. Opinnäytetyön tekijän oma ammatillinen osaaminen ja asiantuntijuus karttui työtä tehdessä ja varsinkin laskennalliset tiedot syventyivät.

Jatkossa opinnäytetyötä pystyy kehittämään esimerkiksi oppaaksi yritysmuodon muutokseen. Teoriaosuudesta on hyötyä myös muille yksityisille elinkeinonharjoittajille, jotka pohtivat muutosta osakeyhtiöksi. Tästä yrittäjät näkevät tiivistetysti tärkeät asiat, mitkä pitää muutoksessa ottaa huomioon. Opinnäytetyö jää varmasti myös case-yrityksen arkistoon ja sieltä voi tarkistaa tarvittaessa erilaisia tietoja, koska muutos on vasta alkuvaiheessa opinnäytetyötä tehdessä. Aihe on erittäin laaja ja tästä työstä löytyy kehittymismahdollisuuksia varmasti myös laajempaan tutkimukseen yritysmuodon muutoksista.

LÄHTEET

Ossa, J. (2014.) *Yritystoiminnan verotus*. 2. uudistettu painos. Viro: Lakimiesliiton kustannus.

Tomperi, S. (2017.) *Kehittyvä kirjanpitolaitto*. 16. uudistettu painos. Helsinki: Edita, Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Tomperi, S. (2017a.) *Käytännön kirjanpito*. 25. uudistettu painos. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy

Tomperi, S. (2017b.) *Kirjanpidon ja tilinpäätöksen perusteet*. 14. uudistettu painos. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy

Verotieto Oy. (2017.) *Yrityksen verotietopaketti*. Helsinki: Verotieto Oy.

Econia. (2016.) Yrittäjävähennys 2017 käytännössä. Haettu 20.2.2018 osoitteesta
<https://econia.com/yrittajavahennys-2017-kaytannossa/>

Aromäki, I. (2015.) Yhdenkertainen kirjanpito. Blogijulkaisutammikuu 2015. Haettu 18.1.2018 osoitteesta
<http://kirjanpitoja.blogspot.fi/p/esimerkki.html>

Kirjanpitolaki 2015/1620. Haettu 16.12.2017 osoitteesta
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Minilex (2017.) Yhtiön nettovarallisuuden laskeminen. Haettu 19.11.2017 osoitteesta
<https://www.minilex.fi/a/yhti%C3%B6n-nettovarallisuuden-laskeminen>

Minilex (2018.) Osakeyhtiön osakkeenomistajan vastuu. Haettu 22.2.2018 osoitteesta
<https://www.minilex.fi/a/osakeyhti%C3%B6n-osakkeenomistajan-vastuu>

Patentti- ja rekisterihallitus (2017a.) Yksityisen elinkeinonharjoittajan toiminnan jatkaminen osakeyhtiönä. Haettu 20.12.2017 osoitteesta
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/muutokset/muutososakeyhtioksi.html>

Patentti- rekisterihallitus (2017b.) Osakeyhtiön perustamisilmoitus. Haettu 20.12.2017 osoitteesta
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen.html>

Patentti- ja rekisterihallitus (2018.) Yksityisen elinkeinonharjoittajan tilinpäätösilmoitus. Haettu 11.1.2018 osoitteesta
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/tilinpaatos/yeh.html>

Patentti- ja rekisterihallitus (2018a.) Vaiheet osakeyhtiön perustamisessa. Haettu 11.1.2018 osoitteesta
https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen/vaiheet_osakeyhtion_perustamisessa.html

Taloushallintoliitto (2015.) Liiketapahtumien kirjaaminen. Haettu 21.1.2018 osoitteesta
<https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc-mita-jokaisen-tulisi-tietaa-kirjanpidosta/paakirjanpito-ja-osakirjanpidot-0>

Talousverkko (2017.) Milloin toiminimi kannattaa muuttaa osakeyhtiöksi? Haettu 15.12.2017 osoitteesta
<https://www.talousverkko.fi/milloin-toiminimi-kannattaa-muuttaa-osa-keyhtioksi/>

Tieto. Osakeyhtiö oy. Haettu 18.1.2018 osoitteesta
<http://www.tieto.osaavayrittaja.fi/osakeyhtioe-oy>

Valtiovarainministeriö (2017.) Pääomatulojen verotus. Haettu 31.12.2017 osoitteesta
<http://vm.fi/verotus/henkiloverotus/paaomatulojen-verotus>

Verohallinto (2017a.) Arvonlisäverotus. Haettu 15.12.2017 osoitteesta
<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/>

Verohallinto (2017b.) Kirjanpito ja tilintarkastus -osakeyhtiö ja osuuskunta. Haettu 15.12.2017 osoitteesta
<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tulo-verotus/osakeyhtio-ja-osuuskunta/kirjanpito-ja-tilintarkastus-osa-keyhti/>

Verohallinto (2017c.) Yritysmuodon muutos. Haettu 16.12.2017 osoitteesta
<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/yrityksen-elinkaari/muutokset-toiminnassa/liikkeen-ja-ammattinharjoittaja/yritysmuodon-muuto/>

Verohallinto (2017d.) Toiminnan lopettaminen liikkeen- tai ammatinharjoittaja. Haettu 18.12.2017 osoitteesta
<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/yrityksen-elinkaari/toiminnan-lopettaminen/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/>

Verohallinto (2018.) Kirjanpito, tilikausi ja verovuosi. Haettu 11.1.2018 osoitteesta
<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/yrityksen-elinkaari/uusi-yritys/liikkeen-ja-ammattinharjoittaja/kirjanpito-tilikausi-ja-verovuosi/>

Verohallinto (2018.) Osingot listaamattomasta yhtiöstä. Haettu 22.2.2018 osoitteesta
https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/osakkeet_ja_osingot/osingot_listaamattomasta_yhtiost/

Veronmaksajat (2017.) Palkansaajan veroprosentit 2017. Haettu 31.12.2017 osoitteesta
<https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Laskelmat/Palkansaajan-veroprosentit/Palkansaajan-veroprosentit-2017/>

Vilka, H. (2015.) Laadullinen ja määrällinen tutkimus opinnäytetyössä. Esseekirjoitus haettu 22.1.2018 osoitteesta
<http://essee pankki.proakatemia.fi/laadullinen-ja-maarallinen-tutkimus-opinnaytetyossa/>

Virtuaali ammattikorkeakoulu. Haastattelut. Haettu 22.1.2018 osoitteesta
<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojak-sot/030906/1144934265902/1144934468296/1144934658929/1146047870666.html>

Yrityssuomi (2017.) Toiminimi (Yksityinen elinkeinonharjoittaja). Haettu 10.12.2017 osoitteesta
<https://yrityssuomi.fi/toiminimi>

Yrittäjät (2017a.) Osakeyhtiö. Haettu 5.12.2017 osoitteesta
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osakeyhtio-317935#quickset-valilehti=0>

Yrittäjät (2017b.) Osakeyhtiön verotus. Haettu 5.12.2017 osoitteesta
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/verotus/elinkeinoverotus/osakeyhtion-verotus-321148>

Yrittäjät (2017c.) Avoin yhtiö. Haettu 5.12.2017 osoitteesta
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/avoin-yhtio-317416>

Yrittäjät (2017d.) Kommandiittiyhtiö. Haettu 5.12.2017 osoitteesta
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/kommandiittiyhtio-317662>

Yrittäjät (2017e.) Osuuskunta. Haettu 5.12.2017 osoitteesta
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osuuskunta-318169#>

Yrittäjät (2018.) Yritysmuodot ja vastuut. Haettu 11.1.2018 osoitteesta
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut-316303>

Yrittäjät (2018a.) Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja. Haettu 11.1.2018 osoitteesta

<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritys-muodot-ja-vastuut/toiminimi-eli-yksityinen>

Yrittäjät (2018b.) Elinkeinovapaus. Haettu 11.1.2018 osoitteesta

<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/minustako-yrittaja/yritysmuodot-ja-vastuut/elinkeinovapaus-318337>

Yrityksen perustaminen (2017a.) Toiminimen verotus. Haettu 1.12.2017 osoitteesta

<https://yrityksen-perustaminen.net/toiminimen-verotus/>

Yrityksen perustaminen (2017b.) Toiminimen kirjanpito itse. Haettu 2.12.2017 osoitteesta

<https://yrityksen-perustaminen.net/toiminimen-kirjanpito-itse/>

Yrityksen perustaminen (2017c.) Yrityksen verotus -osakeyhtiö. Haettu 6.12.2017 osoitteesta

<https://yrityksen-perustaminen.net/yrityksen-verotus/>

Yritä (2018.) Toiminimen perustaminen. Haettu 11.1.2018 osoitteesta

<https://xn--yrit-ooa.fi/toiminimen-perustaminen>

Yritä (2018a.) Toiminimen verotus ja arvonlisävero. Haettu 11.1.2018 osoitteesta

<https://xn--yrit-ooa.fi/toiminimen-verotus-tuloverotus-ja-arvonlisaverotus>

Yritä (2018b.) Toiminimen vakuutukset. Haettu 11.1.2018 osoitteesta

<https://xn--yrit-ooa.fi/toiminimen-yel-ja-muut-vakuutukset>

Haastattelut

Kirjanpitäjä. 2017. Case yrityksen kirjanpitäjä. Haastattelu 16.12.2017.

Yrittäjä. 2017. Case yrityksen omistaja. Haastattelut 28.12. 2017.

Vaimo. 2017. Case yrittäjän vaimo. Haastattelu 28.12.2017.

HAASTATTELURUNKO, YRITTÄJÄ

Liite 1

Alustava haastattelurunko teemoittain

Nykytilanne

1. Millaisena pidät yrityksen nykytilaa tällä hetkellä?
2. Miten yrityksen taloudellinen tilanne on mielestäsi kehittynyt perustamisesta tähän päivään?

Tulevaisuus ja tavoitteet

3. Mitä muutoksia ajattelit yritysmuodon vaihtamisella tulevan?
4. Mitä tavoitteita yrityksellä on muutaman vuoden sisällä?

Osakeyhtiö ja resurssit

5. Löytyykö sinulta tarvittavat resurssit vaihtaa yritysmuotoa tällä hetkellä?
6. Miksi osakeyhtiö kiinnostaa yritysmuotona?

HAASTATTELURUNKO, YRITYKSEN KIRJANPITÄJÄ

Liite 2

Alustava haastattelurunko teemoittain

Nykytila

1. Millaisena näet case -yrityksen nykytilaa tällä hetkellä?
2. Olisiko osakeyhtiöksi vaihtaminen mielestäsi järkevää tällä hetkellä? Jos ei, mikä pitäisi muuttua, jotta se olisi järkevää?

Yritysmuodon muutoksen kustannukset ja resurssit

3. Mitä muuttaminen vaatii ja paljonko se kustantaa?
4. Muita ajatuksia aiheeseen? Vinkkejä?

HAASTATTELURUNKO, YRITTÄJÄN VAIMO

Liite 3

Alustava haastattelurunko teemoittain

Yleinen mielipide

1. Mitä mieltä olet yritysmuodon muuttamisesta osakeyhtiöksi?

Taloudelliset muutokset

2. Tiedätkö millaisia muutoksia se tuo taloudellisesti?
3. Muita ajatuksia tai mielipiteitä?